

گفتگوی «ماهانامه حلقه وصل» با حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان در آستانه سال جدید

بررسی نقاط ضعف و قوت جبهه فرهنگی انقلاب/اولویت‌های کار تشکیلاتی

ماهانامه حلقه وصل - ابراهیم خراسانی: حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان همیشه حرف‌های تازه‌ای در موضوعات قدیمی و تکراری دارد. ابتکار او در انتخاب زاویه دید تازه و بدیع از موضوعات کلیشه‌ای و قدیمی، یکی از جذابیت‌های سخنرانی‌های اوست. لحن تازه و بیان جوان‌پسندش هم دلیل دیگری است که مخاطبانش او را دوست داشته باشند و پای حرف‌هایش بنشینند. با او در حاشیه هیأت شهدای گمنام که شب‌های جمعه در مسجد قهروردی‌های تهران برپا می‌شود سخن گفتیم. پناهیان ترویج روحیه مقاومت و مبارزه را اولویت اصلی فعالیت تشکل‌های فرهنگی می‌داند.

اگر تشکل‌ها به این ضروریات پایبند بودند، ...

حلقه وصل: از نظر شما نقاط ضعف و قوت جبهه فرهنگی انقلاب و فعالیت تشکل‌های مردمی در سال ۹۲ چه چیزهایی بوده است؟
پناهیان: بگذارید درباره چند ضرورت در فضای جبهه فرهنگی صحبت کنم. اگر تشکل‌ها به این ضروریات پایبند بودند، نقطه قوت آنهاست، در غیر این صورت، نقطه ضعف محسوب می‌شود.

۱. اولین رسالت هر تشکل: افزایش معرفت و معنویت خود اعضا، / خودسازی

طبیعتاً یکی از عواملی که می‌تواند فعالیت‌های تشکل‌های مردمی را رشد و ارتقا بدهد، افزایش معرفت و معنویت در درون این تشکل‌هاست. من نمی‌توانم کمبود چنین وضعیتی را یکی از نقاط ضعف بشمارم چون آمار دقیقی ندارم که وضعیت چگونه است، ولی به نظر می‌رسد ما همیشه باید خودمان را در این باره مقصر بدانیم. یک تشکل مردمی، یک نهاد و کانون مردمی باید اولین رسالت خودش را این بداند که به خودسازی بپردازد. زمینه ارتقای معرفتی و معنوی اصحاب خودش و اطرافیانش را فراهم کند. این افراد در هر کاری که باشند، معرفت و معنویت‌شان در آن کارها بازتاب پیدا خواهد کرد. این یکی از موضوعات خیلی مهم است.

۲. «کار بدون اولویت» انجام ندهیم

یکی دیگر از موضوعات مهم این است که ما باید با یک تفکر راهبردی برنامه‌ریزی کنیم. اصلاً کار غیرمفید یا مفید ولی بدون اولویت انجام ندهیم، براساس علاقه و استعداد و خیلی از این موضوعات کار نکنیم. بعضی وقت‌ها یک کار هست که دم‌دستان است، بعضی وقت‌ها یک کار هست که به آن علاقه داریم. عیبی ندارد این جور کارها انجام بگیرد. کارهای خوب، همیشه برکاتی دارند ولی وقتی که ما کار دارای اولویت انجام بدهیم، کارهایی که موجب جریان‌سازی می‌شود، کارهایی که امروز وقتش است، آن وقت ثمره کارمان خیلی بیشتر خواهد شد. تشکل‌ها باید مدام با هم گفتگو کنند و در همه شهرها و محیط‌هایی که حضور دارند، مدام در تبادل نظر باشند تا بتوانند به کارهای دارای اولویت برسند.

۳. قدرت انعطاف داشته باشیم

نکته بعدی آنکه تشکل‌ها باید قدرت انعطاف داشته باشند. من تا دیروز این کار را انجام می‌دادم و در این موضوع کار می‌کردم، حالا موضوعم و شیوه‌ام را عوض کردم. چه طور ما از نهادهای دولتی انتظار پویایی داریم، آن وقت یک کانون فرهنگی و یک تشکل مردم‌نهاد را می‌بینیم که به خاطر نداشتن انعطاف، دچار ایستایی می‌شود و پویایی ندارد.

اولویت‌های امروز جبهه فعالان فرهنگی و تشکل‌های فرهنگی چیست؟

حلقه وصل: به نظر شما اولویت‌هایی را که چه خود جبهه و چه تشکل‌ها باید به سمتش بروند، چیست؟

پناهیان: یکی از اولویت‌ها پرداختن به جریان مقاومت در منطقه است. مظلومیت مقاومت و فعالیت‌های جدی‌ای که به صورت مردمی در منطقه دارد صورت می‌گیرد، زیاد است. عین زمان دفاع مقدس خودمان، بسیجی‌وار، عاشقانه و غریبانه در خط مقدم مقاومت در چند جبهه دارد جان‌فشانی صورت می‌گیرد. متأسفانه مردم ما از آنها خیلی خبر ندارند. نباید همه کار را به رسانه ملی واگذار کنیم. بالاخره رسانه ملی هم محدودیت خاص خودش را دارد. بعضی از حرف‌ها هست که ممکن است یکبار در رسانه ملی بیاید ولی طنینش را ما باید صدبار در جامعه تکرار کنیم، نمایشگاه‌های متعدد بزنیم، مراسم بگیریم.

در دوران دفاع مقدس، یکی از عوامل ارتباط مردم با دفاع مقدس، برگزاری جلسات دعا برای رزمندگان بود. **خب الان ما چرا نباید برای کسانی که در خط مقدم مقاومت غریبانه نبرد می‌کنند، دعا کنیم. این روشنگری‌ها وقتی صورت نگیرد مردم را دچار رخوت می‌کند، مردم احساس مظلومیت را پیدا نخواهند کرد. می‌دانید اگر احساس مظلومیت نکنیم، سر غنیمت باید بچنگیم. تنگه را رها می‌کنیم و فکر می‌کنیم جنگ تمام شده و حالا نوبت تقسیم غنائم است. نه! هنوز جنگ ادامه دارد. یکی از اولویت‌هایی که باید کار کنیم این است که تک‌تک شهدای مقاومت در بحرین و یمن و سوریه و عراق را نباید از دست بدهیم. بمبی در عراق منفجر می‌شود و هفتاد نفر شهید می‌شوند. باید از آنها خاطراتی تهیه کرد. برویم سراغشان در اینترنت، حتماً زمینه‌های ارتباطی و اطلاع‌رسانی وجود دارد. به گونه‌های مختلف اینها را تحلیل کنیم. باید تشکل‌های فعال فرهنگی مردم را خبردار کنند. نمی‌شود روی بعضی چیزها در رسانه‌های عمومی زیاد کار کرد. ما باید کار کنیم.**

در خصوص دغدغه رهبری در زمینه «افزایش جمعیت» چه پیشنهادهایی برای «فعالان جبهه فرهنگی انقلاب» دارید؟

حلقه وصل: با توجه به اینکه موضوع سبک زندگی و افزایش جمعیت یکی از دغدغه‌های رهبر انقلاب و حوزه فعالیت فعالان جبهه فرهنگی انقلاب بوده است، به نظر شما اتفاقات خوبی که در سال ۹۲ افتاده و پیشنهادهایی که برای سال ۹۳ می‌توان طرح کرد، چیست؟

پناهیان: بنده تصور می‌کنم اساساً تبلیغات و کار توجیهی و آموزشی روی موضوع تکثیر نسل، باید به صورت محفلی و محدود و غالباً توسط همین نهادهای مردمی انجام بگیرد؛ به افراد شایسته و نیروهای متدین و انقلابی تأکید شود و آن‌ها به قدر کافی توجیه شوند. این روش درست است. در واقع اینجا یک جبهه است مثل همه‌جا که نیروهای انقلابی در خط مقدم دارند فعالیت می‌کنند الان باید این اتفاق در اینجا بیفتد.

حتی انگیزه ازدواج باید تکثیر نسل باشد، کما اینکه در روایات ما هم هست. اما متأسفانه غالب انگیزه‌های ازدواج، خودخواهانه است. می‌گویند من با کسی ازدواج کنم که رشد کنم، با کسی باشم که راحت باشم، با کسی باشم که به او افتخار کنم، با کسی که بتوانم تحصیلاتم را ادامه بدهم. یعنی موضوع «من» است و از این زاویه سراغ ازدواج می‌روند. به همین دلیل سختگیری‌ها بیشتر می‌شود و بعداً ناراحتی‌ها هم بیشتر می‌شود. غرض این است که واقعاً نسل خوبی را به آینده تحویل دهیم. ازدواج‌ها زودتر و سهل‌گیرانه‌تر شود و اختلاف‌ها کاهش پیدا کند. باید در این موضوع حسابی بین مؤمنین کار کرد.

پیشنهاد شما برای تعامل تشکل‌های فرهنگی با دولت و مسأله سیاست چیست؟

حلقه وصل: یکی از برنامه‌های مهم تشکل‌های فرهنگی، تعامل منطقی با دولت و مسأله سیاست است. پیشنهاد شما برای سال ۹۳ در برخورد با این قضیه چیست؟

پناهیان: بالأخره دولت جدید در حال شکل‌گیری است و امتحان‌های خودش را تازه شروع کرده و طبیعتاً نیروهای انقلابی با نجاتی که از رهبر عزیز انقلاب به ارث برده‌اند، دارند همراهی می‌کنند؛ ولی همیشه هوشیاری و نگاه نقادانه داشتن برای دولت‌ها یک کمک و یک نصرت است. ما نباید در عرصه سیاست، تعارف داشته باشیم. باید از اینکه صحنه سیاست، عرصه سیاست‌بازی و سیاسی‌کاری شود، جلوگیری کنیم. واقعاً جناح‌بندی‌هایی که تا الآن صورت گرفته نه واقعی بوده و نه مفید. باید فراتر از این جناح‌بندی‌های مرسوم، کانون‌ها و افراد بیابند در عرصه سیاسی نظر بدهند. آداب نظر دادن و انتقاد کردن را هم باید رعایت کنند. رویکرد دوستانه هم باید داشته باشند ولی اجازه ندهند تا هر کسی حرفی زد، او را متهم کنند به فلان جناح. سدها را بشکنیم. مردم ما اکثراً اهل هیچ جناحی نیستند. نیروهای انقلابی غالباً خودشان را به هیچ جناحی متعلق نمی‌دانند. جناح یعنی چه؟! فضای سیاسی را باید از سیاسی‌بازی تعالی بخشید و تطهیر کرد تا بشود در چنین فضایی به ارتقای سیاست در کشور اقدام کرد. ارتقای سیاست موجب موفقیت در عرصه‌های سیاسی می‌شود.

منبع: ماهنامه فرهنگی تشکیلاتی حلقه وصل - شماره دوازدهم - اسفند ۹۲ و فرودین ۹۳ - صص ۲۸ و ۲۹

